

Miljøtilladelse til Trolddal Aps

Oddervej 147, 8660 Skanderborg
Husdyrbrugloven § 16b

Marts 2022

Skanderborg
Kommune

DATABLAD

Beliggenhed	Oddervej 147, 8660 Skanderborg
Ejer Adresse Tlf. nr. E-mail.	Trolldal Aps Nordvejen1, 8355 Solbjerg 2045 7764 Erikduus@dlgtele.dk
Matr. Nr. og Ejerlav	4a og Gjesing By, Fruering
CVR nr.	34462445
CHR. nr.	96174
Ejendoms nr.	15434
Driftsansvarlig	Erik Duus
Brugstype	Svineproduktion
Tilsynsmyndighed	Skanderborg Kommune
Godkendelses dato	9. marts 2022

Indhold

1.	Afgørelse	4
1.1	Godkendt produktionsareal	4
1.1.1	Frist for udnyttelse	4
1.2	Vilkår	5
1.2.1	Generelle vilkår	5
1.2.2	Vilkår om produktionsareal	5
1.2.3	Vilkår om lugtreducerende virkemidler	5
1.2.4	Vilkår om støj	5
1.2.5	Vilkår om håndtering af affald	6
1.2.6	Vilkår om bekæmpelse af skadedyr	6
1.2.7	Vilkår om håndtering af gylle og vaskevand	6
1.2.8	Vilkår om egenkontrol	7
1.2.9	Vilkår ved ophør	7
1.3	Offentliggørelser	7
1.4	Klagevejledning	8
1.5	Resume af tilladelse	9
2.	Ansøgning og Miljøvurdering	10
2.1	Lovgivningsmæssig baggrund	10
2.2	Beskrivelse af det ansøgte projekt	10
2.3	Produktionsareal og husdyrhold	11
2.4	Anlæg og Beliggenhed	12
2.4.1	Faste afstandskrav	12
2.4.2	Opbevaringskapacitet	13
2.4.3	Affald	13
2.5	Lugt	13
2.5.1	Staldsystem og dyrehold	15
2.6	Andre potentielle nabogener	15
2.6.1	Skadedyr	15
2.6.2	Støv	15
2.6.3	Støj	15
2.6.4	Lys	16
2.6.5	Transporter til og fra ejendommen	16
2.7	Jord, grundvand og overfladevand	16
2.7.1	Jord og grundvand	16
2.7.2	Håndtering af overfladevand	16
2.8	Natur	17
2.8.1	Natura 2000	18
2.8.2	Bilag IV arter	19
2.8.3	Anden beskyttet natur	19
2.8.4	Skov	20
2.9	Landskabelige- og kulturhistoriske værdier	22
2.10	BAT	22
2.10.1	Ammoniak	22

1. Afgørelse

1.1 Godkendt produktionsareal

Skanderborg Kommune har den 18. oktober 2021 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse for husdyrproduktionen på Oddervej 147, 8660 Skanderborg, matrikel nr. 4a m.fl.

Skanderborg Kommune meddeler hermed tilladelse til et produktionsareal på 877 m² på Oddervej 147, 8660 Skanderborg, bestående af:

- 877 m² produktionsareal til smågrise/slagtesvin, fordelt i to stalde
- To eksisterende gyllebeholdere

Staldanlæggene kan med denne tilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til *Husdyrbrug*¹ – samt reglerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*², som begge har til formål at begrænse forurening og gener fra erhvervsmæssige husdyrbrug.

Afgørelsen er truffet på grundlag af ansøgning nr. 229974, herunder de beregningsmodeller, som indgik i ansøgningssystemet d. 18. oktober 2021 og kommunens registreringer og vurderinger. Se yderligere under afsnit 3.

Det aktuelle projekt er vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*. Projektet forudsættes at leve op til de gældende vand- og naturplaner.

Hvis denne tilladelse påklages og derefter hjemsendes, eller ændres til et afslag, vil den hidtidige produktionsret fortsat være gældende.

Miljøtilladelser efter § 16 b skal ikke revurderes. Tilsynsmyndigheden kan dog ændre vilkårene i tilladelsen ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift, når der er forløbet 8 år efter meddelelsen af tilladelsen, jf. husdyrbrugloven § 41.

Der gøres opmærksom på afgørelsen ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

1.1.1 Frist for udnyttelse

Senest 6 år efter tilladelsen er meddelt, skal godkendelsen være udnyttet. Det vil sige at nyt byggeri skal være færdigmeldt og produktionen startet. Hvis en del af afgørelsen ikke er udnyttet, bortfalder den del som ikke er udnyttet.

Hvis ikke har været helt eller delvist udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, som ikke har været udnyttet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen nr. 2256 af 29. december 2020

1.2 Vilkår

Denne tilladelse meddeles på nedennævnte vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

1.2.1 Generelle vilkår

1. Et eksemplar af nærværende tilladelse skal til enhver tid være tilgængelig på landbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om indholdet i tilladelsen.

Landbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for tilladelsen, herunder de vilkår som er stillet for tilladelsen.

2. Beredskabsplanen skal være umiddelbart tilgængelig for alle med ærinder i stalden.
3. Opbevaring af diesel og fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

1.2.2 Vilkår om produktionsareal

4. Tilladt produktionsareal

Tabel 1-1 Tilladt produktionsareal

Stald og dyretype	Produktionsareal, m ²	Gulvtype	Teknologi
Smågrise/slagtesvin	352	Fulddrænet gulv	Hyppig udslusning af gylle
Smågrise/slagtesvin	461	Fulddrænet gulv	Hyppig udslusning af gylle
Udleveringsrum	64	50-75 % fast gulv	-
I alt	877		

Staldanlæggene kan med denne tilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

5. Eksisterende beplantningen omkring ejendommen skal bevares.

1.2.3 Vilkår om lugtreducerende virkemidler

6. Gylle i gyllekanaler skal udsluses mindst hver 7. dage. Udslusningen skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må kun foretages på hverdage.

1.2.4 Vilkår om støj

7. Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	Ref.tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	Ref.tid 7 timer

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	Ref.tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl.07.00-18.00	45 dB(A)	Ref.tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	Ref.tid 1 timer
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	Ref.tid ½ timer

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

I tilfælde af klager, kan kommunen maksimalt en gang årligt forlange en støjkortlægning

1.2.5 Vilkår om håndtering af affald

8. Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.
9. Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald f.eks. i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.
10. Døde dyr skal anmeldes til afhentning senest inden for 24 timer efter konstatering af dødsfaldet. Hvis opbevaringen sker i en container, kan det vente indtil containeren er fuld, dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter påfyldning af containeren er begyndt.
11. Døde dyr skal i tidsrummet indtil afhentning opbevares således, at de er afskærmet mod hunde og vilde dyr på en måde, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

1.2.6 Vilkår om bekæmpelse af skadedyr

12. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Danmarks Jordbrugsforskning, skadedyrlaboratoriet.
13. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

1.2.7 Vilkår om håndtering af gylle og vaskevand

14. I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden således, at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.
15. Der skal anvendes gyllevogn med påmonteret kran, som svinger ind over tanken, eller der skal anlægges en læsseplads, hvorfra spild ledes til en opsamlingsbeholder.
16. Gødning og vaskevand fra udleveringsrampen skal ledes til gyllekanalerne eller til en opsamlingsbeholder og videre til gyllebeholderen.
17. Flydende foder eller gødningsstoffer må ikke ved spild kunne afledes til dræn eller vandløb.
18. Spildevand fra vask af stalde betragtes som flydende husdyrgødning, som skal ledes til en gyllebeholder, da det kan indeholde rester af foder og gødning.

19. Opbevaringsanlæggene for husdyrgødning på ejendommen skal have en opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder.

1.2.8 Vilkår om egenkontrol

20. Det skal kunne dokumenteres at ovenstående vilkår er overholdt. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- Dokumentation for 9 måneders opbevaringskapacitet
- Dokumentation for håndtering af affald
- Dokumentation for hyppig udslusning af gylle via automatisk datalogger. Dokumentation skal opbevares mindst 5 år og forevises ved miljøtilsyn.
- Serviceaftaler i forhold til valgt teknologi
- Forbrug af vand og el
- Vilkår til forebyggelse af uheld

21. Landbruget skal indrettes og drives således, at spild og andet utilsigtet udslip af forurenende stoffer forhindres og forebygges.
22. Pumpning af gylle til gyllevogn skal ske under opsyn. Pumpeanlægget til og fra gyllebeholderen skal være udformet, så pumpen ikke kan aktiveres ved et tilfælde, evt. ved brug af nøgle.
23. Der skal foreligge en beredskabsplan på ejendomme, med relevante kort og telefonnumre.
24. Ved uheld der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks orienteres via tlf. 112.

1.2.9 Vilkår ved ophør

25. Ved ophør af driften på ejendommen skal stalde m.v. rengøres og alle oplag af husdyrgødning, foder, affald og lignende bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

1.3 Offentliggørelser

Første udkast til afgørelsen blev den 14. december sendt i høring hos ansøger og konsulent.

Naboer inden for konsekvenszonen på 402 m og sagsparter fik ved brev af 15. februar 2022 udkastet tilsendt, og blev orienteret om at de havde mulighed inden for 14 dage at indsende eventuelle kommentarer til Skanderborg Kommune indtil den 1. marts 2022.

Inden for høringsperioden modtog kommunen én henvendelse fra en nabo, som bor ca. 420 m fra det nærmeste punkt af produktionsanlægget på Oddervej 147, som udtrykker bekymring gener som følge af lugt, støv, støj mv. Af høringssvaret fremgår indirekte at naboen ikke var klar over, at der allerede nu er en eksisterende produktion på ejendommen.

Alle de parametre, som naboen udtrykker bekymring for, er vurderet i tilladelsen, blandt andet at lugtgenekriterierne i loven er overholdt til alle naboer.

Henvendelsen har ikke givet anledning til ændringer i tilladelsen.

Afgørelsen om tilladelse af husdyrproduktionen Oddervej 147, 8660 Skanderborg, er truffet den 9. marts 2022, og offentliggøres på Skanderborg Kommunes hjemmeside [www.skanderborg.dk/bliv hørt](http://www.skanderborg.dk/bliv_hørt), fredag den 11. marts 2022.

1.4 Klagevejledning

Der kan efter kapitel 7 i *Husdyrgodkendelsesloven* klages over kommunens afgørelse. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige senest fredag d. 8. april 2022.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af nmkn.dk. Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning. Udnyttelse af afgørelsen i klageperioden, og mens en eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- 2) Klageren får helt eller delvist medhold i klagen
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi, klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis klager har indledt forhandlinger med ansøger og/eller kommunen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret – for eksempel hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Ifølge § 90 i *Husdyrgodkendelsesloven* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden seks måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Husdyrgodkendelsesloven*.

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Trolldals Aps/v Erik Duus
Velas, Anne Kirkegaard
Borgere som har henvendt sig i høringsfasen

Navn	E-mail
Styrelsen for patientsikkerhed, tilsyn og rådgivning Nord	trnord@stps.dk
Det Økologiske Råd	husdyr@ecocouncil.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dnskanderborg-sager@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg lokalgruppe	skanderborg@dof.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	oestjylland@sportsfiskerforbundet.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Fiskeriforening	mail@dkfisk.dk
Forbrugerrådet	fbr@fbr.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	ae@ae.dk

1.5 Resume af tilladelse

Beskrivelse af det ansøgte projekt

Der er søgt om miljøtilladelse til produktionsarealet i eksisterende stalde. Opbevaring af husdyrgødning sker i eksisterende gyllebeholdere.

Tilladelsen betyder, at der frit kan produceres grise i staldene, inden for de rammer dyrevelfærdsloven sætter.

Forurening og gener fra husdyranlægget

I ansøgningen er beregnet, at når der foretages hyppig udslusning af gyllen fra stalde til beholdere, vil anlægget overholde de lugtgenekriterier, som er fastsat i lovgivningen.

Det er derfor stillet som vilkår for tilladelsen, at der skal foretages hyppig udslusning, og at det kan dokumenteres via en automatisk logning.

Omkringliggende natur påvirkes ikke af ammoniakdeposition fra produktionen.

Landskabelige- og kulturhistoriske værdier

Da der er alene er tale om vurdering af produktion i eksisterende bygninger, er der ikke foretaget vurdering i forhold til landskabelige, eller kulturhistoriske forhold.

Afgørelse

Kommunen tillader med denne afgørelse produktion af svine i de eksisterende bygninger på Oddervej 147, 8660 Skanderborg, under forudsætning af, at vilkårene i tilladelsen og gældende lov overholdes.

2. Ansøgning og Miljøvurdering

2.1 Lovgivningsmæssig baggrund

Når et husdyrbrug af den aktuelle type ønskes etableret, udvidet eller ændret til et staldareal med mere end 100 m², skal anlægget vurderes i henhold til § 16b i *Husdyrgodkendelsesloven*. Denne tilladelse er således udarbejdet efter *Husdyrgodkendelsesloven*, hvori EU's VVM-direktiv³ og IE-direktiv⁴ er indarbejdet.

I tilladelsen er der redegjort for konsekvenserne af at tillade husdyrholdet på bedriften efter Husdyrbruglovens § 16b, og for påvirkningen af miljøet i bred forstand. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IE-direktivet.

2.2 Beskrivelse af det ansøgte projekt

Der søges om ny tilladelse til produktion af slagtesvin i de eksisterende stalde på Oddervej 147, 8660 Skanderborg. Gødningen opbevares i to eksisterende gylle beholdere. Se figur 2-1.

Produktionsarealet er opdelt i 4 stald afsnit og to udleveringsrum. Bygningen mellem de to stald-længer er et maskinhus, som ikke er en del af denne tilladelse.

³ Rådets direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet med senere ændringer (VVM: Vurdering af Virkninger på Miljøet).

⁴ IE-direktivet (Industrial Emissions Directive) samler syv eksisterende direktiver om industriemissioner i ét direktiv.

Figur 2-1 Oversigtskort med stalde og gyllebeholdere

2.3 Produktionsareal og husdyrhold

Husdyrbrugets produktionsramme reguleres ud fra tilladt produktionsareal. Derudover har dyretyper og staldd typer, samt evt. anvendelse af miljøteknologier afgørende betydning for husdyrbrugets miljøbelastning.

Det samlede ansøgte produktionsareal på Oddervej 147, 8660 Skanderborg, er 877 m², fordelt på forskellige dyretyper og stalde (se tabel 2-1). Skanderborg Kommune stiller vilkår om, at det angivne produktionsareal, dyretyper og staldd typer skal overholdes.

Staldanlæggene kan med denne tilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne, som ses tabel 2.

Tabel 2-1 Oversigt over stalde, dyretyper og produktionsareal på Oddervej 147, 8660 Skanderborg.

Staldnavn	Staldstørrelse	Dyre- og staldd kategori	Produktionsareal	Estimeret antal dyr pr. år ifølge
-----------	----------------	--------------------------	------------------	-----------------------------------

				dyrevelfærdsreglerne
Stald 1 og 2, BBR 2	424	Flex:Smågrise og slagtesvin. Fulddrænet gulv	352	Ca. 2.000 slagtesvin
Stald 3 og 4. BBR 9	602	Flex:Smågrise og slagtesvin. Fulddrænet gulv	461	Ca. 2.700 slagtesvin
Udlevering, BBR2	79	Flex:Smågrise og slagtesvin. 50-75 % fast gulv	64	Ca. 400 slagtesvin
Udlevering, BBR 10	99	Flex:Smågrise og slagtesvin. Fulddrænet gulv	0	-
			877	

2.4 Anlæg og Beliggenhed

Husdyranlægget ligger samlet på adressen Oddervej 147, 8660 Skanderborg. Hele anlægget, herunder den ansøgte stald, ligger ca. 4,5 km fra byzonen til Hylke. Afstanden til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er ca. 120 m i sydvest på anlægget (Oddervej 145), mens afstanden til samlet bebyggelse er 190 m (Gammel Horsensvej 354).

2.4.1 Faste afstandskrav

I Husdyrbrugloven er en række faste afstandskrav, som nye husdyranlæg skal overholde. I tabel 2-2 ses kravene og de faktiske afstande fra produktionsanlæggene på Oddervej 147.

Tabel 2-2 Generelle afstandskrav jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen §§5 og 6 samt faktiske afstande fra anlægget

	Generelle afstandskrav, m	Aktuel afstand, m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	750
Almene vandforsyningsanlæg	50	840
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	170
Offentlig vej og privat fællesvej	15	100
Levnedsmiddelvirksomhed	25	600
Beboelse på samme ejendom	15	40
Naboskel	30	50
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	4,5 km til nærmeste byzone, i Hylke
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	3,9 km til en lokalplan til boliger i Grumstrup
Nabobeboelse uden landbrugspligt	50	120

Skanderborg kommune vurderer på den baggrund, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra anlægget begrænses til det niveau, som er opstillet i husdyrgodkendelsesloven, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.

2.4.2 Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten på ejendommen omfatter gyllebeholderen og møddingspladsen, som henholdsvis udgør et areal på 559 m². Volumen på gyllebeholderene er 2.230 m³, se tabel 2-3.

Til gyllebeholderen anvendes naturligt flydelag.

Der produceres ca. 2.800 m³ tons husdyrgødning fra staldene. Vaskevand og vandspild indgår i normtallene for de enkelte dyretyper.

Tabel 2-3 Oversigt over opbevaringsanlæg og befæstede pladser, der anvendes fremover

Anlæg	Byggeår	m ³	Seneste 10 års beholder-kontrol ⁵	Overdækning
Gyllebeholder	1991	700	2012	Naturligt flydelag
Gyllebeholder	1997	1530	2018	Naturligt flydelag
I alt		2230		

En årlige produktion af gylle på 2.800 m³, kræver en opbevaringskapacitet på 2.100 m³, for at leve op til kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Dette opfyldes med de to eksisterende gyllebeholdere.

Ifølge *Husdyrgødningsbekendtgørelsen* vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. På den baggrund vurderes den beregnede opbevaringskapacitet at være tilstrækkelig.

2.4.3 Affald

Forøgelsen af dyreholdet vil medføre en større mængde døde dyr på ejendommen. Døde dyr afhentes af DAKA.

Opbevaring og bortskaffelse af affald skal følge det gældende regulativ for Skanderborg Kommune. Det kan til enhver tid ses på www.renosyd.dk.

Der er i regulativet bl.a. krav til opbevaring af farligt affald som f.eks. spildolie: Affaldet skal opbevares i godkendt emballage på en plads med tæt bund, der kan opsamle indholdet fra den største beholder, og pladsen skal være overdækket.

Skanderborg Kommune vurderer, at opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

2.5 Lugt

Den primære kilde til lugt fra husdyrbrugets anlæg er fra ventilation af staldene. Afhængigt af vejrforholdene kan der forekomme lugtgener fra staldene. Der kan desuden forekomme lugtgener, når gyllen i gyllebeholderne omrøres i forbindelse med udbringningen - dette sker primært om foråret og sensommer.

⁵ Jævnfør Bekendtgørelse nr. 723 af 12. september 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand (med senere ændringer), skal åbne og lukkede beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand på mere end 100 m³ kontrolleres mindst hver 10. år af en autoriseret kontrollør.

Faktaboks

I *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* (bilag 3, pkt. B), er der fastsat lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E⁶ pr. m³ luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier med hensyn til de tre forskellige områdetyper netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E pr. m³ luft ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Tabel 2-4 Beregnede lugtgene afstande i *husdyrgodkendelse.dk*

Områdetype	Lugtgeneafstand, ansøgt drift, m	Lugtgeneafstand, korrigeret*	Faktisk afstand fra staldanlægget, m
Byzone, 5 OU	341	341	3,5 km
Samlet bebyggelse, Gammel Horsensvej 354, 7 OU	244	219	230
Samlet bebyggelse, Gammel Horsensvej 365, 7 OU	244	244	251
Enkeltbolig ⁷ , Od-dervej 145, 15 OU	126	126	152

Alle lugtgenekriterier i husdyrbrugloven overholdes, jf. beregning i ansøgningssystemet *Husdyrgodkendelse.dk*, se tabel 2-4. For boliger i samlet bebyggelse, som ligger i sydligt i forhold til anlægget (stalden ligger retninger 300-60 grader set fra boligen) har reduceret lugtgeneafstand med 10 %, jf. *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3.

⁶ OU_E = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU_E er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

⁷ Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter *Landbrugslovens* regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, indgår ikke.

2.5.1 Staldsystem og dyrehold

Forudsætningen for de beregnede lugtgeneafstande i tabel 2-4 er, at der foretages hyppig udslusning af gylle fra alle stalde. Ifølge Miljøstyrelsens teknologiliste, er dette godkendt til at reducerer lugtemissionen med 20% fra fulddrænede gulve i slagtesvinstale.

Der derfor stillet vilkår om, at gyllen skal sluses ud mindst hver 7. dag. For at begrænse de gener, der kan opstå i forbindelse med udslusningen, indgår det i vilkåret, at udslusning kun på ske på hverdage i perioden kl. 8-16.

For at sikre at det efterfølgende kan dokumenteres, at udslusningen er foretaget som den skal, er der stillet vilkår om, at der skal etableres en automatisk logning af udslusningen, som kan fremvises ved tilsyn.

2.6 Andre potentielle nabogener

2.6.1 Skadedyr

Fluer i stor mængde kan give anledning til gener hos naboer, selvom disse ligger langt væk. Gyllekanaler og strøelse er gode udklækningssteder for fluerne. Det er oplyst, at der anvendes rovfluer i gyllekummerne. Dermed vurderes, at der ikke vil opstå gene for naboer.

Da det drejer sig om lukkede stalde, samt foderet opbevares i lukkede fodersiloer, vurderer Skanderborg kommune, at der ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og andre skadedyr på husdyrbruget.

2.6.2 Støv

Der vil forekomme støv fra staldventilationen og fra brug af foderblander, men det vurderes, at det ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboerne, da foderblanding foregår i en lukket hal.

Derudover kan der opstå støvgener, når der kører tunge køretøjer på tilkørselsvejen.

Da der er beplantning/læhegn både øst og vest for anlægget, vurderer Skanderborg Kommune at der ikke vil opstå væsentlige støvgener.

2.6.3 Støj

Støjkilderne vil hovedsageligt være ventilationsanlæggene og foderanlægget inklusive transportsnegle for kornet, mølle og blandingsanlæg. Foderet blandes både til produktionen på Oddervej 147 og Nordvejen 1 på laden mellem de to stalde på Oddervej 147.

Det vurderes, at husdyrbruget skal overholde støjgrænserne for ”Type 3. Blandet bolig og erhverv” i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land.

Der er opstillet et vilkår i forbindelse med støj, som kan komme i anvendelse, hvis der kommer klager over støj fra ejendommen.

2.6.4 Lys

Det er oplyst i ansøgningen, at der er udendørs belysning ved udleveringsrummene, som tændes ved hjælp af en sensor. Der er læhegn både øst og vest for ejendommen, som skærmer for lyset.

På denne baggrund vurderes, at belysning i forbindelse med produktionen, ikke vil være til gene for naboer.

2.6.5 Transporter til og fra ejendommen

Der sker ingen ændringer i antallet af transportforbindelse med tilladelsen, som er på ca. 600 om året, dvs. i gennemsnit 2 transportforbindelser om dagen.

Til- og frakørsel sker til Oddervej. En trafiktælling i 2013 ved rundkørslen 300 m sydøst for indkørslen til Oddervej 147, var der en døgntrafik på ca. 4.500. samme sted i 2021 var en gennemsnitlig trafik på ca. 5.300. Trafikken til og fra Oddervej 147 udgør dermed en meget lille del af den samlede trafik på Oddervej.

Skanderborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes. Vi ser derfor ingen grund til at regulere transporterne på husdyrbrugets interne veje.

Færdsel på offentlig vej er omfattet af færdselsloven, hvor politiet er myndighed, og kan derfor ikke reguleres i denne tilladelse.

2.7 Jord, grundvand og overfladevand

Risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand er som udgangspunkt sikret via anden lovgivning.

2.7.1 Jord og grundvand

Anlægget er placeret uden for et område udpeget som følsomt drikkevandområde.

Skanderborg kommune vurderer, at den en gældende bekendtgørelse om olietanke sikrer mod olieforurening af jord og grundvand.

Ligeledes vurderer Skanderborg Kommune, at når reglerne for opbevaring og anvendelse af sprøjtemidler overholdes og retningslinjer i kommunale indsatsplaner følges, sikres både jord, grundvand og overfladevand mod forurening.

Spildevand håndteres ligeledes efter gældende lovgivning, og vaskevand fra staldene ledes til gyllebeholder.

2.7.2 Håndtering af overfladevand

Afledning af regnvand fra tagflader og befæstede arealer fortsætter uændret til dræn sydøst for ejendommen.

Nedsivning af regnvand kræver en nedsivningstilladelse, mens udledning til dræn eller vandløb kræver en udledningstilladelse. Gennem disse tilladelser sikres, at overfladevandet håndteres uden at belaste de omkringliggende områder.

2.8 Natur

Den samlede ammoniakemission i nudrift og ansøgt drift fra stald og gødningsopbevaringslager, som den er beregnet med beregningsmodellen i IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk (skema 229974) er 2.183 kg NH₃-N pr. år. Da produktionsarealet er uændret i nudrift og ansøgt drift, vil ammoniakemissionen ligeledes være det.

Baggrundsdepositionen i området er 13,4 kg N/ha/år.

Faktaboks

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfald) fra et husdyrbrug vil - afhængigt af flere forhold - på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere ammoniakdepositionen i forhold til omkringliggende natur.

I henhold til § 7 i *Husdyrgodkendelsesloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder.

Jævnfør *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3, inddeles naturtyperne, omfattet af *Husdyrgodkendelseslovens* § 7, i tre kategorier:

Kategori 1-natur. Naturområder beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen.

Kategori 2-natur. Naturområder beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: højmoser, lobeliesøer, heder større end ti ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens*⁸ § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

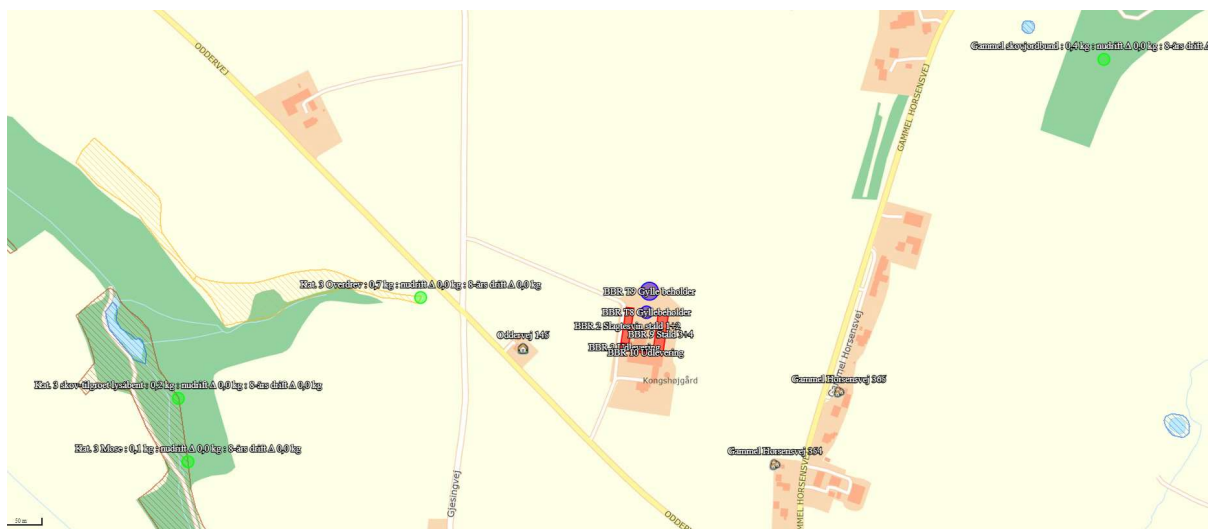
Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturtyper. Den tilladte maksimale **total**deposition fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, der søger om en miljøgodkendelse,

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 af lov om naturbeskyttelse (med senere ændringer).

være en **total**deposition på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug ud over husdyrbruget, der søger, falder den tilladte **total**deposition til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget der søger, må **total**depositionen fra husdyrbruget, der søger om en miljøgodkendelse, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, mens den maksimale tilladte **mer**deposition til kategori 3-natur som udgangspunkt er 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Kommunen kan i konkrete tilfælde tillade en merdeposition til kategori 3-natur, der er større end 1,0 kg N pr. ha pr. år, men kan ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N pr. ha pr. år. Kommunen skal efter nærmere kriterier foretage en konkret vurdering af, om der er tale om særlige regionale eller lokale naturinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale kvælstof-merdeposition.

Figur 2-2 Punkter i nærområdet, hvor der er beregnet ammoniakdeposition

2.8.1 Natura 2000

Faktaboks

EU har udpeget naturområder, som er særligt værdifulde, set i et europæisk perspektiv. Områderne kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat- og fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Såfremt marker er helt eller delvist beliggende inden for habitatafgrænsningerne skal ændringer i dyrknings- og gødningsintensiteten anmeldes til den kommune, hvori marken er beliggende.

Nærmeste kategori 1-natur er Horsens Fjord, havet øst for og Endelave, som ligger ca. 12 km syd for anlægget.

Det skrappeste afskæringskriterie for totaldeposition er 0,2 kg N/ha/år, hvilket gælder for husdyrbrug, hvor der er mere end et andet husdyrbrug som påvirker samme naturområder. Når der ikke er andre husdyrbrug i nærheden, er afskæringskriteriet en total deposition på 0,7 kg N/ha/år. Depositionen som følge af den ansøgte produktion er beregnet til 0 kg N/ha/år, og overholder dermed afskæringskriteriet.

Da det nærmeste Natura2000 område ikke påvirkes af emissioner direkte af det ansøgte anlæg, vurderes det, at ingen Natura2000 områder vil blive påvirket af projektet. En nærmere beskrivelse af området er derfor undladt.

2.8.2 Bilag IV arter

Faktaboks

Af EF-habitatdirektivets⁹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder eller udenfor. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

Den eneste bilag IV art, der findes i området, og som er relevant i forbindelse med at de ansøgte stalde, er stor vandsalamander. Stor vandsalamander har kendte, men spredte forekomster i området. Stor vandsalamander yngler i rene vandhuller, og kan bruge alle vandhuller som rastesteder. Den overvintre på land.

Ammoniakdepositionen fra produktionen til vandhuller i nærheden vurderes at være ubetydelig i forhold til den næringsstofftilførsel, der sker med vand fra omkringliggende marker. Stor vandsalamanders levesteder vurderes dermed ikke at blive påvirket af projektet.

Arter af flagermus kan også forekomme, men er ikke relevante i forbindelse med nærværende udvidelse, da der ikke vil være indgreb i potentielle yngle- og rasteområder for flagermus.

Da der ikke ændres på bygningerne på ejendommen, vurderes det ansøgte projekt ikke at påvirke nogen bilag IV arter negativt.

2.8.3 Anden beskyttet natur

Det nærmeste overdrev ligger 250 m vest for anlægget. Total-depositionen til dette område er beregnet til 0,7 kg N/ha/år.

Overdrevet er besigtiget i 2018, hvor den estimerede naturtilstand blev vurderet til at være ringe. Der er tale om en stejl skråning, som er domineret af højt græs/urtevegetation. Tålegrænsen for overdrev er i intervallet 10-20 kg N/ha/år, i dette tilfælde i den høje ende af intervallet, da den samlede naturværdi er vurderet til ringe. Med en baggrundsbelastning på 13,4 og en total-deposition fra Oddervej 147 på 0,7 kg N/ha/år, bliver den samlede deposition i det nærmeste punkt på overdrevet 14,1 kg/ha/år.

Der er ingen mer-deposition fra anlægget, da ansøgningen alene omfatter eksisterende stalde. Dermed er det kommunens vurdering, at overdrevet ikke påvirkes væsentlig af produktionen på Oddervej 147.

Faktaboks

I Kommuneplan'16 for Skanderborg Kommune, er der fastsat mål for naturen i kommunen. Planlægningen af det åbne land, er en afvejning mellem benyttelse og beskyttelse. Kommunen skal derfor

⁹ EF-habitatdirektivet fra 1992 (*Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter* (med senere ændringer)).

fastsætte niveauet for naturbeskyttelsen. Den skal som minimum være i overensstemmelse med EU's naturbeskyttelsesdirektiver, internationale naturbeskyttelseskonventioner og den nationale lovgivning.

De vigtigste naturområder er § 3-områder, der er målsat i A, B og C, jævnfør kommunens naturkvalitetsplanlægning samt kommunens Natura 2000-områder.

De vigtigste naturområder er typisk naturområder, som rummer sjældne arter, sjældne naturtyper eller naturtyper, som udgør et vigtigt element som kildeområde for dyr og planter i kommunens netværk af spredningsveje for dyr og planter.

Øvrige naturområder omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3 ligger længere væk, og dermed ikke blive påvirket af ammoniakdeposition fra Oddervej 147.

2.8.4 Skov

Der findes N-følsom skov både sydvest og nordøst for anlægget, som der er beregnet N-deposition til, se figur 2-2. Til skoven mod sydvest er total-depositionen beregnet til 0,2 og til skoven mod nordøst er total-depositionen beregnet til 0,4. Da produktionsarealet er uændret i nudrift og ansøgt drift er der ingen mer-deposition.

Tålegrænsen for løvskove er i intervallet 10-20 kg/ha/år. Med en baggrundsdeposition på 13,4 kg N/ha/år vil den samlede deposition komme på 13,6-13,8 kg N/ha/år. Da mer-depositionerne er under 1 kg N/ha/år og tålegrænsen ikke er overskredet, har kommunen ikke grundlag for at stille skærpende vilkår i denne forbindelse.

Faktaboks

En skov er defineret som et areal, der er større end 1/2 ha og mere end 20 m bred, som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer.

En skov er ammoniakfølsom, når:

- der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,
- skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller
- der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

Årsagen til at gamle skove er ammoniakfølsomme er, at både løv- og nåleskov har en tålegrænse for kvælstofdeposition på 10-20 kg N/ha/ år. Det, som kan skades i skoven, er dels vækstforhold og plantearter via ændringer i jordbundskemien, dels andre følsomme organismer, og endelig i ekstreme tilfælde selve træernes bladvæv og andre planters væv.

Ændring af jordbundskemien har normalt kun uvæsentlig betydning i skov plantet på tidligere landbrugsjord, idet den tidligere kalkning, pløjning og gødskning under landbrugsdyrkningen modvirker ændringerne. I gamle skovområder, som ikke er etableret på tidligere landbrugsjord i de sidste par hundrede år, er jordbunden derimod følsom.

Skov opstået ved tilgroning af naturarealer for mindre end ca. 200 år siden indtager en mellemstilling. Ved en vurdering af ammoniakfølsomhed har det derfor betydning, om skoven har en jordbund, som har båret skov i kort eller lang tid. Jo længere tid, des mere følsom. Hvis jordbunden har været dyrket som landbrugsjord, inden skoven blev etableret og inden for de sidste par hundrede år, er jordbunden mindre følsom.

For at kunne afklare om en skov er ammoniakfølsom, indhentes yderligere oplysninger. Jf. den ovenfor nævnte definition på ammoniakfølsom skov er det således nødvendigt at indhente oplysninger om, hvorvidt der har været skov på arealet i lang tid (mere end 200 år), eller at indhente oplysninger om, hvorvidt der er naturskovsindikerende eller gammelskovsarter i skoven.

Oplysninger om hvilke skove, der har gammel skovjordbund, må sammenstilles ud fra tilgængeligt kortmateriale. Hvis skoven både findes på kort fra ca. 200 år siden og i dag, og der ikke er kort, der viser, at skoven i mellemtiden var væk i en periode, må skoven anses for at have gammel skovjordbund. Selve træernes alder i skoven spiller kun en rolle, hvis nogle af dem er over 200 år. I så fald er der også tale om gammel skovjordbund. Oplysninger om hvilke skove, der er selvgroede på tidligere uopdyrket naturareal, må søges på tilsvarende vis ved at sammenholde data fra kort.

Desuden vil der være tale om en ammoniakfølsom skov, hvis den rummer en eller flere af de arter, der er naturskovindikerende eller gammelskovsarter, og som er på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovloven. Det følger heraf, at en skov godt kan være ammoniakfølsom, fordi den rummer naturskovindikerende eller gammelskovsarter, selv om der ikke har været skov på arealet i meget lang tid – mere end 200 år. I de fleste tilfælde vil en skov, der rummer sådanne arter, dog være en gammel skov.

2.9 Landskabelige- og kulturhistoriske værdier

Husdyrbrugets beliggenhed skal vurderes i forhold til forskellige udpegninger og beskyttelseshensyn i kommuneplanen og fredninger m.v. Det vil sige relevante bygge- og beskyttelseslinjer, fredede fortidsminder, beskyttede sten- og jorddiger, fredede områder samt landskabelige og kulturhistoriske værdier.

Alle disse beskyttelseshensyn retter sig mod nye bygninger. I dette tilfælde foregår den ansøgte produktion udelukkende i eksisterende bygninger. Vurdering i forhold til dette er derfor ikke relevant.

2.10 BAT

Faktaboks

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsoptømningsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakemission og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling. For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IE-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter¹⁰ ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IE-direktivet omfatter. Miljøstyrelsen har udarbejdet Teknologiblade¹¹, hvori dokumenteret teknik er beskrevet, og hvori der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er derudover fastlagt BAT-standardvilkår for de gængse husdyrproduktionsgrene, der beskriver en emissionsgrænseværdi for ammoniak som udtryk for en given husdyrproduktions opnåelige BAT-niveau. BAT-niveauet kan opnås ved brug af de dokumenterede teknikker, som er beskrevet i de nævnte Teknologiblade.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse.

Ikke-IE brug med mere end 750 kg N/år i ammoniak emission, skal overholde BAT-ammoniak emissionen fastlagt i bekendtgørelsen.

IE-brug skal overholde BAT-ammoniak emissionskravet samt redegøre for miljøledelse, management (godt landmandskab), og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning.

IE-brug er:

- Flere end 750 stipladser til søer
- Flere end 2.000 stipladser til slagtesvin over 30 kg
- Flere end 40.000 stipladser til fjerkræ

2.10.1 Ammoniak

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er fastlagt emissionsgrænseværdier for husdyrbrug. Både BAT-krav og den faktiske ammoniak emission for bedriften beregnes i ansøgningssystemet.

¹⁰ Rammerne for dette BREF-dokument, der vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er baseret på punkt 6.6 i Bilag 1 i IPPC-direktiv 96/61/EF om *Anlæg til intensiv fjerkræ- eller svineproduktion med mere end a) 40.000 pladser for fjerkræ, b) 2.000 pladser for slagtesvin (over 30 kg) eller c) 750 pladser for søer.*

¹¹ Teknologiblade er en samling af blade, som Miljøstyrelsen har udarbejdet med vejledende beskrivelser af tekniske løsninger, som kan begrænse forurening fra husdyrproduktion. Teknologiblade er dels opdateringer af gamle "BAT-byggeblade" og dels helt nye.

For den samlede bedrift er ammoniakemissionen ved anvendelse af BAT beregnet til maksimalt at måtte være 2.183 kg N/år (BAT-kravet).

Ammoniakemissionen for det ansøgte projekt er beregnet til 2.183 kg N/år. BAT-kravet for ammoniakemission er dermed opfyldt.

Samlet set vurderer kommunen, at produktionen overholder krav til BAT.

